

Merja Mäkisalo-Ropponen sd

Kirjallinen kysymys audionomikoulutuksen kehittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Kuulonkuntoutuksen palvelujen tarve kasvaa ikääntyneen väestön myötä. Ikäkuulo on yleisin kuulonaleneman aiheuttaja. Kuntoutusta vaativaan kuulovikaan hoitomuotona on kuulon kuntouttaminen kuulokojeella. Jonkinasteinen kuulonalenema on Suomessa noin 800 000 henkilöllä, ja kuulokojeen sekä sisäkorvaistutteen käyttäjiä on Suomessa yli 100 000. Kuulonkuntoutuksesta hyötyisi noin 300 000 suomalaista.

Viime aikoina tutkimustulokset ovat nostaneet yhä enemmän esiin hoitamattoman kuulovamman muita negatiivisia terveysvaikutuksia. Ikääntyneen hoitamaton kuulonalenema on yhteydessä mm. kognitiivisten kykyjen heikentymiseen sekä kasvaneeseen masennus- ja kaatumisriskiin. Lisäksi hoitamaton kuulovamma eristää kuulovammaisen ikäihmisen yhteiskunnallisesta osallisuudesta. Kaiken kaikkiaan kuulonkuntoutukseen ja apuvälineisiin panostaminen kannattaa, koska kuntoutuksella vältetään muita negatiivisia terveysvaikutuksia.

Kuulonkuntoutuksen järjestäminen on erikoissairaanhoidon vastuulla, ja keskeinen ammattilainen kuulokojekuntoutuksessa on audionomi. Audionomi on hoitotyön, kuulo- ja tasapainotutkimusten ja kuulon kuntoutuksen asiantuntija. Suomessa tehtiin vuonna 2013 opetus- ja kulttuuriministeriön selvitys Kuulonhuollon keskiössä: audionomikoulutuksen kehittäminen, jonka tavoitteena oli kehittää audionomikoulutuksen järjestämistä Suomessa. Kehittämistyössä ei ole kuitenkaan edistytty, vaan audionomikoulutus järjestetään edelleen epäsäännöllisesti maksullisena täydennyskoulutuksena.

Audionomiyhdistys ja Kuuloliitto ovatkin ehdottaneet, että audionomien koulutus tulisi järjestää tutkintoon johtavana koulutuksena, esimerkiksi YAMK-tutkintona. Kuuloliiton ja Audionomiyhdistyksen yhteinen näkemys on, että audionomin ammatti tulee saada pikimmiten säädellyksi terveydenhuollon ammatiksi sekä alkaa kehittää audionomien koulutusta tutkintoon johtavaksi koulutukseksi.

Myös monien ikääntyneiden kanssa työskentelevien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten, kuten esimerkiksi lähihoitajien ja muiden perustason terveydenhuollon ammattilaisten, tietämys kuulonkuntoutuksesta, ikäkuuloisten tarpeista ja kuulon apuvälineistä on monesti puutteellinen. Olisi tärkeää, että myös ikääntyneiden kanssa työskentelevät sote-ammattilaiset saisivat jo opintojen aikana tietoa kuulosta ja kuulonkuntoutuksesta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 124/2020 vp

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että audionomin ammatti saadaan säännellyksi terveydenhuollon ammatiksi ja että audionomien tutkintoon johtavaa koulutusta lisätään ja

mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta varmistetaan ikääntyneiden kanssa työtä tekevien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten, kuten lähihoitajien, sairaanhoitajien, geronomien ja sosionomien, kuuloon ja kuulonkuntoutukseen liittyvä osaaminen?

Helsingissä 3.3.2020

Merja Mäkisalo-Ropponen sd